

K E N D E L S E

DI-Teknik A/S
(advokat Kathrine Ahrenholt og
advokat Claus Gulholm-Hansen Krüger, København)

mod

Region Syddanmark
(advokat Tina Braad og
advokat Hanne Padkjær Sørensen, Aarhus)

Intervenient:
Buhl & Bønsøe A/S
(advokat Betina Wichmann, København)

Ved udbudsbekendtgørelse nr. 2021/S 204-533512 af 15. oktober 2021, offentliggjort den 20. oktober 2021, udbød Region Syddanmark som udbud med forhandling efter udbudsloven en kontrakt om anskaffelse af et ”Facility Monitoring System” (”FMS”) til Nyt Odense Universitetshospital (”Nyt OUH”). Udbuddet var et genudbud.

Den 14. marts 2022 meddelte Region Syddanmark DI-Teknik A/S (”DI-Teknik”), at regionen havde til hensigt at antage det tilbud, der var fremkommet fra Buhl & Bønsøe A/S (”Buhl & Bønsøe”). Udover DI-Teknik havde Djurhuus IT P/S (”Djurhuus”) og Insatech A/S (”Insatech”) afgivet tilbud. Regionen vurderede, at tilbuddet fra Djurhuus var ukonditionsmæssigt. Dette tilbud indgik derfor ikke i tilbudsevalueringen.

Den 24. marts 2022 indgav DI-Teknik klage til Klagenævnet for Udbud over Region Syddanmark. DI-Teknik fremsatte ved klagens indgivelse anmodning om, at klagenævnet i medfør af lov om Klagenævnet for Udbud § 12, stk. 2, skulle beslutte, at klagen skulle have opsættende virkning. Den 22. april 2022 besluttede klagenævnet ikke at tillægge klagen opsættende virkning.

DI-Teknik har nedlagt følgende endelige påstande:

Påstand 1

Klagenævnet skal konstatere, at Region Syddanmark har handlet i strid med udbudslovens § 2, herunder principperne om ligebehandling og gennemsigtighed, ved at tildele kontrakten til Buhl & Bønsøe, uanset at tilbuddet fra Buhl & Bønsøe ikke var konditionsmæssigt.

Påstand 1a

Klagenævnet skal konstatere, at Region Syddanmark har handlet i strid med udbudslovens § 2, herunder principperne om ligebehandling, gennemsigtighed og proportionalitet, ved at tildele kontrakten til Buhl & Bønsøe, til trods for at Buhl & Bønsøe har været involveret i projektet allerede forud for udbuddet, og at Buhl & Bønsøe således har haft en konkurrencemæssig fordel, der ikke er udlignet over for de øvrige tilbudsgivere.

Påstand 2

Klagenævnet skal konstatere, at Region Syddanmark har handlet i strid med udbudslovens § 2, herunder principperne om ligebehandling og gennemsigtighed, ved at tage tilbuddet fra Insatech i betragtning, uanset at tilbuddet ikke var konditionsmæssigt.

Påstand 3

Klagenævnet skal konstatere, at Region Syddanmark har handlet i strid med udbudslovens § 2, herunder principperne om ligebehandling og gennemsigtighed, ved at have udbudt en uklar kravspecifikation med uklar kravmetodik, herunder med uklare mindstekrav, der er i strid med gennemsigtigheds- og ligebehandlingsprincippet, og som er uegnet til at danne ramme for afgivelse af tilbud og uegnet til at danne grundlag for en lovlig tilbudsevaluering og tildelingsbeslutning.

Påstand 4

Klagenævnet skal annullere Region Syddanmarks beslutning af 14. marts 2022 om at tildele kontrakt om anskaffelse af et FMS til Nyt OUH til Buhl & Bønsøe.

DI-Teknik har tilkendegivet senere at ville nedlægge påstand om erstatning.

Region Syddanmark har nedlagt påstand om, at klagen ikke tages til følge.

Klagenævnet har den 25. marts 2022 meddelt Region Syddanmarks kontrakt-part, Buhl & Bønsøe, at det er muligt at intervenere i sagen, jf. lov om Klagenævnet for Udbud § 6, stk. 3.

Buhl & Bønsøe har anmodet om tilladelse til at intervenere i sagen. Ved brev af 6. april 2022 har klagenævnet meddelt tilladelse til, at Buhl & Bønsøe intervenserer i sagen til støtte for Region Syddanmark.

Klagenævnet har under sagens behandling truffet afgørelse om aktindsigt.

Sagens nærmere omstændigheder

I udbudsbekendtgørelsen af 15. oktober 2021 står der bl.a.:

”Section II: Object

...

II.1.4) Short description:

Region Syddanmark ønsker at indkøbe et Facility Monitoring System (FMS) i forbindelse med opførelsen af Nyt Odense Universitetshospital (Nyt OUH).

II.1.5) Estimated total value

Value excluding VAT: 20 700 000.00 DKK

...

II.2.4) Description of the procurement:

I forbindelse med opførelsen af Nyt OUH skal der anskaffes et Facility Monitoring System (FMS) med IoT Teknologi. Anskaffelsen vedrører levering og implementering af et FMS, herunder konfiguration, installation, validering, test, uddannelse og dokumentation af systemet, levering og kalibrering af udstyr (sensorer mv.) samt vedligeholdelse og support.

Formålet med anskaffelsen er at få etableret et Facility Monitoring System til GxP og CNC rum samt artikler på Nyt OUH med alle de bestanddele et sådan FMS-system består af. FMS-systemet skal sikre data til at godkende et rums eller artikels egnethed iht. rummets eller udstyres funktion, samt kunne advisere personale i tilfælde af kritiske niveauer og værdier fra omgivende miljø bliver overskredet. FMS-anlægget skal kunne påvise revisionsspor på alle loggede data, hvorved akkrediteret data kan fremvises for lovgivende myndigheder.
...

Udbudsmaterialet bestod af udbudsbekendtgørelsen samt udbudsbetingelser med en række bilag, herunder bilag 2 "Kundens IT-miljø" og bilag 3 "levancebeskrivelse".

I udbudsbetingelserne står der bl.a.:

"9. Kravmetodik

Udbudsmaterialet indeholder et antal bilag, der hver især indeholder en række krav, som Tilbudsgiveren skal forholde sig til/udfylde som en del af sit tilbud.

Der anvendes i bilagene nedenstående kravmetodik, som er beskrevet mere uddybende i Bilag 3, men som finder anvendelse i alle bilag, hvor denne type krav anvendes.

9.1. Krav (K)

Ordregivers krav (K) er krav, som skal opfyldes.

9.2. Konkurrerbare krav (KK)

Ordregivers ønske om en bestemt egenskab eller et bestemt vilkår er angivet som et "Konkurrerbart krav" (KK). Tilbudsgivers tilbudte opfyldelse af Konkurrerbare krav vil indgå i tilbudsevalueringen.

Ordregiver har i de enkelte bilag angivet, hvorledes Tilbudsgiver skal udarbejde en løsningsbeskrivelse af kravets opfyldelse. Tilbudsgiver vil enten i bilaget eller i et underbilag skulle udarbejde en løsningsbeskrivelse, jf. bilagenes instrukser herom, som vil indgå i evalueringen af det enkelte Konkurrerbare krav.

...

17.1. Tildelingskriteriet

Ordregiver foretager en tilbudsevaluering på grundlag af tildelingskriteriet ”bedste forhold mellem pris og kvalitet” vurderet på grundlag af følgende underkriterier:

- Pris 35 %
- Opgavens løsning 45 %
- Samarbejdsorganisation og tidsplan 20 %

Kontrakten vil blive tildelt den Tilbudsgiver, der på baggrund heraf har afgivet det økonomisk mest fordelagtige tilbud.

Kriterierne er uddybende beskrevet i det følgende, ligesom hvert bilag, der indgår i evalueringen, indeholder en angivelse af, hvad der vægtes positivt ved Tilbudsgivers besvarelse af det enkelte bilag.”

I bilag 2 ”Kundens IT-miljø” står der bl.a.:

”INSTRUKTION TIL TILBUDSGIVER:

...

Formål med bilag:

Formålet med Bilag 2 er at få beskrevet Infrastruktur landskabet kunden råder over.

Instruks vedrørende bilag:

I forbindelse med afgivelse af tilbud, skal Tilbudsgiver indarbejde den tilbudte løsning i Kundens IT-landskab. Det er Kundens hensigt at Tilbudsgiver skal levere en løsning der kan sameksistere og integreres i det IT-landskab Kunden i forvejen råder over.

...

1.2 Datacentre i Kundens IT-miljø

1.2.1 Datacenter i Kolding

Datacenteret er opbygget efter Tier 4 princippet, med VMware clustre og storage på SAN og NAS som et metrocluster på tværs af begge datacentre og, Netværket understøtter cluster med en CISCO fabric løsningen.

Dermed bliver der mulighed for at virtuelle servere i forbindelse med nedbrud eller andet kan fejle over på hosts der befinder sig i begge datacentre, for det mest uden nedetid eller i værste fald begrænset til et par minutter.

...

1.3.1 Platform/ Server Virtualisering

Størstedelen af Kundens platform er virtuel. Mere end 92,7 % af serverne i driftscentrene er virtuelle. Kundens virtualiseringsplatform afvikles som en shared ressource og baserer sig på server virtualiseringsplatformen VMware.

Kunden benytter Linux og Microsoft Server i Datacenter versionen, hvilket betyder at Leverandørerne skal kunne levere software der vil kunne afvikles på en af disse platform.

...

1.3.3 Databaser

Kunden har etableret et databasehotel, som er MSSQL og MYSQL installeret på VMware platformen. Der understøttes always-on.

Kundens databasehotel indeholder:

Microsoft SQL Server:

Versioner: 2016 og 2017

Edition: Enterprise

Funktioner: BI, SSRS, SSAS, SSIS

OS: Windows 2016 og Windows 2019

Kunden er DBA på de fundamentale dele af databaserne, mens det er leverandøren, der administrerer applikationslaget – samt de database tilføjelser, der er installeret i databasen (stored procedures osv.) jvf. RACI matricen i Driftsbilag – hvis relevant.

DBA drift, vedligehold og Patch Management på disse er leverandørens ansvar.

...”

Region Syddanmark har oplyst, at det i bilaget beskrevne IT-miljø er valideret i henhold til GMP, GEP og GAMP5, og har fremlagt valideringsplan, valideringsprotokol og valideringsrapport for det eksisterende FMS-system til dokumentation herfor.

I bilag 3 ”leverancebeskrivelse” står der bl.a.:

”1.2. FORMÅL

Formålet med dette dokument er at definere en kravspecifikation for FMS-teknologien og samtidig afgrænse forholdet til bygningsstyringssystemet (BMS) på Nyt OUH. Hvad er forventningerne fra FMS til BMS-funktionalitet og omvendt.

Kravspecifikationen beskriver teknologien, der skal anvendes og standardiseres inden for FMS. Kravspecifikation definerer krav til anvendelsesområdet og niveauet for standardisering, der skal udarbejdes og tilvejebringes.

...

2. MYNDIGHEDSKRAV

2.1. FMS MYNDIGHEDSKRAV

Kontrol og overvågning af opbevarings- og produktionsmiljøer er blevet et vigtigt emne inden for farmaceutisk fremstilling på Nyt OUH. FDA, EMEA og andre regulerende organer kræver nøjagtig måling og opbevaring af rumparametre, og hvis lagringsmediet er elektronisk, skal de anvendte metoder og systemer opfylde EU's GMP Annex 01, EU GMP Annex 11 Computerised System (FDA 21 CFR del 11.) samt ISPE GAMP 5 (software), og i forbindelse hermed er det et krav, at leverandøren kan bistå med udarbejdelsen af det påkrævede kvalificeringsmateriale (SAT, IQ, OQ, baseline, funktionsspecifikation m.v.), som tager afsæt i denne kravspecifikation (URS).

...

3. KRAV TIL FMS-SYSTEM OG OPBYGNING

...

3.3. FÆLLES KRAV TIL FMS SYSTEM

Krav-ID	Krav type	Krav
...	...	...
Krav 03.02	K	FMS-databaser softwaren skal leveres i en komplet lokationsuafhængig redundant løsning, hvor servere placeres redundant i hhv. datacentral A og B på Nyt OUH eller anden datacentral i Regionen. Alle servere der skal anvendes bliver en virtuel instanser i regionens datacentral der således sikre, at en server altid er opdaterer ift. Operativ System (OS). Serverne vil altid køre med nyeste version af OS, og OS vil blive opdateret iht. Nyt-OUHs retningslinjer
Krav 03.03	K	FMS-Systemet skal gemme alle handlinger i forhold til historiske værdier uden netværksforbindelse eller ved systemfejl. Når alle fejl er løst, skal alle lagrede oplysninger overføres til en central databaseløsning (Management Platform), der er underlagt kravene fra EU GMP Annex 11 (FDA 21 CFR Part 11). Det er kritiske kontrolparametre, som bliver opsamlet af følere, fx temperatur, differentetryk, fugtighed, partikel antal.

Krav-ID	Krav type	Krav
Krav 03.04	KK	Alle kritiske kontrolparameter skal kunne overvåges centralt, og i det omfang at den lokale styring (Base Station, Data logger) logger data, skal der være en 1:1 data repræsentation i det centrale af de lokale kontrolparameter. Der skal være realtids opdatering af parameter på begge systemer, med mindre at der er en kommunikations fejl. Når fejlen er udbedret, skal data synkroniseres. Tilbudsgiver skal besvare KK ved at redegøre for sin tilbudte løsning, hvordan KK opfyldes. I tilbudsevalueringen af Tilbudsgivers besvarelse af KK vil der blive lagt positivt vægt på, at den ovennævnte, beskrevne funktionalitet er en del af den tilbudte løsning. Det vægter herunder positivt, at Tilbudsgiver detaljeret redegør for og sandsynliggør, at alle kontrolparametre for de sensorer, der overvåges, opdateres i realtid, samt at data lagres lokalt, i de tilfælde hvor der ikke kan logges op i central database for synkronisering.
...	...	...
Krav 03.16	K	Risikovurdering Der skal foreligge en risikovurdering ift. systemdesignet og systemopbygningen set i forhold til den daglige drift. Risikoanalyse skal defineres og udfyldes af Leverandøren iht. kvalifikation IQ, OQ og PQ og som angivet i EU's GMP Annex 01, EU GMP Annex 11 Computerised System samt ISPE GAMP 5. - OQ gennemføres af Nyt OUH og leverandør bidrager med den nødvendige information og bistå Nyt-OUH. - FAT, SAT og IQ er gennemført af leverandør. Risikovurderingen udføres fra starter af projektet med at vurdere systemplatformen iht. de kvalifikationskrav der er givet til et GMP miljøovervågning system
...	...	...

3.4. FMS PROCESOMRÅDER

Krav-ID	Krav type	Krav
...	...	...

Krav-ID	Krav type	Krav
Krav 03.22	K	Kritiske Kontrol Parameter (CCP) oplysninger Når der brydes et kritisk kontrolpunkt (specifikationsgrænse), håndterer systemet processen og giver en alarm for drifts- og kvalitetspersonale (f.eks. høj temperatur i kølerum). Undtagelses- og korrigerende handlinger skal opbevares i hændelseslog og i et Quality Management - system.

...

3.7. FMS-KONTROL

Formålet med denne komponent er at give kontrol med de nødvendige parametre for hvert enkelt rum / område. FMS-system skal tilbyde standard kontrol- og overvågningsfunktionalitet til de forskellige miljøforhold i rummet.

Krav-ID	Krav type	Krav
...	...	...
Krav 03.36	K	Systemet bruger elektroniske signaturer. Funktioner eller situationer, hvor signaturerne anvendes, bestemmes ud fra projekt- eller myndighedskrav. Elektroniske signaturer er nødvendige, f.eks. når der ændres setpunkter for udvalgte parameter i et rum eller facilitet. Elektroniske signaturer skal være iht. EU GMP Annex 11 (FDA 21 CFR Part 11).

...

3.8. DATALOGNING OG REVISIONSSPOR DESIGNET TIL AT TILFREDSSTILLE EU GMP ANNEX 11

Krav-ID	Krav type	Krav
...	...	...

Krav-ID	Krav type	Krav
Krav 03.38	K	Datalogning er et nøglekrav for FMS-systemet. EU GMP Annex 11 (FDA 21 CFR Del 11) kræver, at loggede data er manipuleringssikre og vil omfatte kritiske miljøparametre (temperatur, fugtighed, tryk, partikelstørrelser.), med revisionsspor, herunder: • Nøjagtige tids- og datostempler • Alarmer og begivenheder • Brugerhandlinger og detaljer (. Ændringer i sætpoint) • Brugernotater – Brugernes observationer kan registreres. • Elektroniske signaturer • Log på / Log af
...	...	...

...

3.15. FMS SERVICE

Krav-ID	Krav type	Krav
Krav 03.63	K	Der skal leveres servicetjenester fra projektets begyndelse, i projektudviklingsfasen og idriftsættelsesfasen, og i hele systemets levetid. Der skal tilbydes et komplet udvalg af tjenester såsom: • Ekspertise til at hjælpe med arkitektur, design og implementering • Projekt-, applikations- og valideringstekniker • Idriftsættelse inklusiv kalibrering og kvalifikationsteknik • Uddannelseskurser, der dækker produkter, kontrolteori, validering osv

3.16. FMS KVALIFIKATION / VALIDERING

Krav-ID	Krav type	Krav
Krav 03.64	K	FMS-systemet skal valideret og følge reglerne i GMP, GEP og GAMP5.

”

Efter at tilbudsgiverne havde afgivet indledende tilbud, blev der afholdt forhandlingsmøder.

Forhandlingsmøde mellem DI-Teknik og regionen blev afholdt den 25. januar 2022. Af bilag til referat fra mødet fremgår, at blandt andet pris på sensorer blev drøftet. Det fremgår bl.a.:

”Ordregiver opdaterer prisbilaget, hvor antal loggere angives, så der kan angives særskilt pris på dette. Ordregivers erfaringer fra eksisterende OUH er, at der i gennemsnit vil være behov for to sensorer pr. logger. Dette udgangspunkt anvendes som et estimat – til brug for opdatering af udbudsmaterialet, herunder den endelige tilbudsafgivelse. Enhedsprisen for loggere fastsættes af Tilbudsgiver i Bilag 12.A, i forbindelse med det endelige tilbud, hvorefter der i Afklaringsfasen vil kunne blive op- og nedjusteret i antal loggere efter Ordregivers behov.”

DI-Teknik har bestridt, at punktet var genstand for drøftelse under forhandlingsmødet.

Af en mail af 30. januar 2022 fra Region Syddanmarks eksterne rådgiver til regionen fremgår bl.a.:

”Jeg har været i gang med at rette dokumenterne til iht. de elementer vi vedtog på forhandlingsmøderne.

- 2 sensorer pr. datalogger ...

Det skal overvejes om denne opsætning passer til DI-Teknik, der ikke i samme grad anvender datalogger, men har et PLC system

...”

Prisbilaget blev ændret den 2. februar 2022 i overensstemmelse med det, der er anført i bilaget til referatet fra mødet med DI-Teknik.

Under udbuddet blev der stillet spørgsmål til Region Syddanmark. Af spørgsmål/svar-dokument fremgår bl.a.:

”#5 -

Spørgsmål (Thomas Rosenberg, DI-Teknik A/S, Modtaget 14.02.2022 12:41)

Den nye pris fil "DP114_xx_Kxx_Cxx_Bilag 12.A Leverandørens Priser (genudbud)_v2_020222 " til endelig tilbud, er der kommet felt til datalogger i Sensorer og Artikler fane.

- Hvilke type datalogger er der lagt op til (krav og type)
- I forventer 1 datalogger til 2 sensorer, er det et krav til pris liste eller en forventning, grundet datalogger vil kunne have et større antal sensorer registeret.

Svar (Nyt OUH - Region Syddanmark 14.02.2022 22:02)

Det er korrekt, at der er indsat særskilte felter til dataloggere, hvor der tidligere var lagt op til at prissætte sensorer inklusiv dataloggere. Der henvises til de funktionelle krav i bilag 3. Antal dataloggere er fastsat af Ordregiver, estimeret ud fra forventet behov, hvor rumstørrelser mv. endnu er ukendte. Behovet for antal dataloggere kan variere, ligesom behovet for antal sensorer mv., jf. Bilag 12. Det endelige behov afklares i Afklaringsfasen.

...

#6 -

Spørgsmål (Thomas Rosenberg, DI-Teknik A/S, Modtaget 15.02.2022 10:57)

Tak for modtaget svar til Spørgsmål (TN259571C - #005 - 14.02.2022)
Dette stiller dog ikke de bydende korrekt og ens i forhold til åben konkurrence evne, da vores system ligger op til et betydelig større antal sensorer pr. datalogger end 2 stk. Dette kan umiddelbart kun fortolkes som at man forsøger at lave et udbuds materiale som er tilegnet en bestemt leverandør og produkt løsning.

Der skal og bør tages højde for brugen af de beskrevet teknologier i udbudsmaterialet samt funktionskravene og ikke en specifik leverandørs løsning og muligheder.

Vi forventer derfor at modtage en ny og opdateret tilbudsliste som understøtter det udsendte udbudsmateriale

Svar (Nyt OUH - Region Syddanmark 16.02.2022 09:52)

Ordregiver har ikke til hensigt at forfordele nogen tilbudsgiver. Ordregivers estimerede behov for antal dataloggere er fastsat ud fra branchekendskab og forventet konkurrence. Ordregiver opdaterer bilag 12A, så der igen afgives pris pr. sensorer, inkl. dataloggere. Det vil således igen være op til tilbudsgiverne at estimere behovet for antal dataloggere ud fra egen tilbudte løsning og erfaringer fra markedet, herunder at indregne det nødvendige antal dataloggere i sin enhedspris pr. sensor. Bilag 12A er uploadet i opdateret version 3. Da ordregiver svarer på spørgsmålet efter svarfristen, er ordregiver nødsaget til at ændre tilbudsfristen til onsdag, den 23. februar 2022, kl. 12:00. Tilbudsfristen i Byggeweb opdateres. Dette meddeles ligeledes samtlige tilbudsgivere via beskedmodulet.”

Efter forhandlingsmøderne blev der afgivet endelige tilbud.

Den 14. marts 2022 orienterede Region Syddanmark tilbudsgiverne om, at regionen agtede at tildele kontrakten til Buhl & Bønsøe. Af meddelelsen fremgår bl.a.:

”4. Evalueringskonklusion

I nedenstående skema er de evalueringstekniske summer for samtlige tilbudsgivere oplyst:

	Buhl & Bønsøe A/S	DI-Teknik A/S	Djurhuus IT P/S	Insatech A/S
Evaluerings-teknisk sum	17.591.389 kr.	19.956.526 kr.	18.167.674,63 kr.	19.219.485,52 kr.

Det er Region Syddanmarks vurdering, at Buhl & Bønsøe A/S har afgivet tilbuddet med bedste forhold mellem pris og kvalitet, jf. nedenstående skema:

	Pris (35 %)	Opgavens Løsning (45 %)	Samarbejdsorganisation og tidsplan (20 %)	Samlet point
Buhl & Bønsøe A/S	2,80	1,85	1,13	5,95
DI-Teknik A/S	2,05	2,07	1,08	5,20
Insatech A/S	2,28	2,34	1,14	5,76

En detaljeret begrundelse for udfaldet af tilbudsevalueringen er vedlagt som Bilag 1 til nærværende brev.

Bilag 1 indeholder en angivelse af Buhl & Bønsøe A/S tilbuds karakteristika samt de relative fordele ved tilbuddet, som har været udslagsgivende for Region Syddanmarks vurdering af tilbuddet fra Buhl & Bønsøe A/S, som det økonomisk mest fordelagtige tilbud.”

Begge parter har under sagen indhentet sagkyndige erklæringer om de omtvistede it-løsninger.

DI-Teknik har indhentet erklæringer fra Project Binder ApS af 12. oktober 2022 og fra Rockwell Automation A/S af 13. oktober 2022.

Region Syddanmark har indhentet erklæringer fra ATEA af henholdsvis 18. august 2022 og 16. november 2022.

ATEA har afgivet en sagkyndig udtalelse, som støtter Region Syddanmarks synspunkter, mens Project Binder ApS og Rockwell Automation A/S har afgivet sagkyndige udtalelser, der støtter DI-Tekniks synspunkter.

Parternes anbringender

Ad påstand 1

DI-Teknik har gjort gældende, at tilbuddet fra Buhl & Bønsøe skulle have været erklæret ukonditionsmæssigt, idet tilbuddet bl.a. ikke opfyldte krav 03.02 og krav 03.64.

Krav 03.02 fastsætter et grundlæggende krav om, at der skal leveres en ”komplet lokationsuafhængig redundant løsning ... med servere placere[t] i hhv. datacentral A og B.” IT-teknisk er konsekvensen af dette krav, at der skal leveres to komplette redundante systemapplikationer samt databaser, hvilket indebærer, at der skal leveres minimum fire servere.

Buhl & Bønsøe har ikke tilbudt et IT-mæssigt korrekt redundant IT-miljø, der lever op til dette krav, hvilket bl.a. er afspejlet i virksomhedens beskrivelse af det tilbudte i relation til netop krav 03.02, der omtaler ”serveren” i ental, men også i relation til krav 3.19, som tillige omtaler IT-miljøet, som alene bestående af én server. Det fremgår således vedrørende krav 3.19, at det ved nedbrud er tilbudt at genskabe data på serveren ud fra en backup. Ved et redundant, fuld synkroniseret IT-miljø, der er valideret i overensstemmelse med GMP og GAMP5, som det, der er fremsat krav om, jf. krav 03.64, vil data imidlertid altid være fuldt opdateret på begge lokationer og dermed ikke udsat for det datatab, det vil give at vente på, at en backup bliver indlæst med data fra seneste backuptidspunkt, hvilket kan være fra dagen før. Af illustrationen i tilbuddet fra Buhl og Bønsøe fremgår da også tydeligt et it-setup, der alene består af én server.

Det er således åbenbart, at det tilbudte fra Buhl & Bønsøe ikke opfylder tilbuddets mindstekrav og grundlæggende element om et redundant IT-miljø. Derimod vil en korrekt opfyldelse af kravene forudsætte, at Region Syddanmark og Buhl & Bønsøe efter kontraktindgåelsen har aftalt store ændringer til kontrakten.

En konsekvens af, at Buhl & Bønsøe ikke tilbyder et redundant IT-miljø i henhold til krav 03.02, er, at Buhl & Bønsøe heller ikke kan leve op til krav 03.64. Krav 03.02 om redundans skal ses i lyset af, at der ved krav 03.64 også var krævet overholdelse af og validering i henhold til GMP, GEP og GAMP5.

Overholdelse af krav 03.64 og overholdelse af de regler, kravet indeholder, vil ubetinget kræve 2 servere på hver lokation og et redundant opsat IT-miljø, der forhindrer, at der opstår ”huller” i data ved nedbrud.

Krav 03.64 vil ikke kunne opfyldes, hvis nedetid op til et par minutter skulle accepteres, da validering efter reglerne i GMP, GEB og GAMP5 for at sikre patientsikkerheden kræver, at der ikke på noget tidspunkt kan være nedetid og dertil hørende risiko for datatab. Derfor vil det ikke opfylde krav 03.64 om validering, hvis FMS-softwaren blot installeres i eksisterende driftscentre ved brug af eksisterende servervirtualiseringssoftware. Dette er dokumenteret ved de sagkyndige vurderinger fra Project Binder ApS og fra Rockwell Automation A/S.

Der er teknisk set ikke tvivl om, hvad der vil skulle til for at overholde stillede krav. Med krav 03.02, krav 03.64 og krav 03.04 om synkronisering, er det tydeligt, hvad der ud fra en IT-teknisk betragtning var efterspurgt. Ved at specificere FMS-systemet som angivet i krav 03.02 og krav 03.64, herunder ved at angive at FMS-systemet skal kunne valideres i henhold til reglerne i GMP, GEB og GAMP5, har Region Syddanmark givet DI-Teknik opfattelsen af, at regionen ønskede et FMS-system, som reelt levede op til de fastsatte tekniske specifikationer. Hvis regionen ikke ønskede at anskaffe et FMS-system, som kan leve op til krav 03.02 og krav 03.64, herunder opnå validering i henhold til reglerne i GMP, GEB og GAMP5, skulle regionen ikke have specificeret FMS-systemet som sket.

Buhl & Bønsøe har i sit tilbud ikke opfyldt disse krav, og regionen burde på den baggrund have vurderet tilbuddet som ukonditionsmæssigt. Der blev med krav 03.02 og krav 03.64 stillet nogle helt grundlæggende krav til nogle egenskaber ved den efterspurgte tekniske løsning. Regionens tekniske specifikationer har haft afgørende betydning for tilbuddene, herunder for de tilbudte priser. Hvis ikke disse krav blev overholdt, ville det være en helt anden teknisk løsning end den efterspurgte.

Tilbuddet fra Buhl & Bønsøe opfylder dermed ikke udbuddets mindstekrav og grundlæggende elementer om et redundant IT-miljø i krav 03.02, ligesom tilbuddet ikke opfylder krav 03.64.

Regionen har desuden overtrådt ligebehandlingsprincippet og gennemsigtighedsprincippet i udbudslovens § 2 ved ikke at have vurderet tilbuddet fra Buhl & Bønsøe i overensstemmelse med krav 03.64, hvorefter FMS-systemet skulle være valideret og følge reglerne i GMP, GEP og GAMP5. Selvom kravtype K-krav hverken krævede tilbudsgiverens bekræftelse af kravets overholdelse eller en beskrivelse af det tilbudte kvalitative niveau, har regionen overtrådt ligebehandlingsprincippet og gennemsigtighedsprincippet ved ikke at have forholdt sig til, om centrale leverancemæssige forhold under kontrakten kunne præsteres i overensstemmelse med kravets opfyldelse.

Det fremgår af udbudslovens § 159, stk. 3, og § 164, stk. 2, at en ordregiver i tvivlstilfælde skal foretage effektiv kontrol af oplysningerne og dokumentationen i et tilbud. En pligt til at foretage en sådan kontrol indtræder i tilfælde, hvor det er åbenbart, at der er grund til at fatte mistanke om, at bestemte krav i udbuddet ikke er overholdt. Denne forpligtelse ændres ikke ved, at Region Syddanmark har udarbejdet et udbudsmateriale, som indebærer, at tilbudsgiver ikke skal besvare de stillede mindstekrav.

Det beror i udgangspunktet på ordregivers skøn, om der er anledning til at foretage yderligere kontrol af oplysninger i et tilbud. Udgangspunktet er således, at en ordregiver har ret til at vurdere et tilbud alene ud fra tilbuddets indhold, medmindre der er helt konkrete grunde til at antage, at der kan være tvivl om, hvorvidt tilbuddet lever op til ufravigelige krav. Sådanne konkrete grunde foreligger i denne sag. I modsætning til Klagenævnet for Udbuds kendelse af 21. juni 2023, Globeteam A/S mod Økonomistyrelsen, er der i denne sag tale om, at Buhl & Bønsøe ikke kan leve op til ufravigelige krav med sin tilbudte løsning. Hvis Buhl & Bønsøe skal kunne leve op til kontraktens ufravigelige krav, vil det indebære en grundlæggende ændring af kontrakten.

I forhold til krav 03.64 gælder desuden, at regionens egen og eksisterende IT-infrastruktur ikke vil kunne valideres efter reglerne i GMP, GEP og GAMP5. IT-teknisk vil det ikke være muligt for FMS-løsningen at blive valideret som krævet, hvis løsningen afvikles i en IT-infrastruktur, der ikke selv er valideret eller vil kunne blive det. Da den udbudte FMS-løsning vil skulle installeres i og afvikles ved brug af regionens eksisterende IT-infrastruktur

(krav 03.02), og denne eksisterende IT-infrastruktur ikke kan valideres efter de stillede krav, vil FMS-løsningen efter installationen heller ikke kunne overholde valideringskravene i GMP, GEP og GAMP5. Regionen har i forhold til sin eksisterende IT-infrastruktur ikke dokumenteret andet, og dette bør komme regionen bevismæssigt til skade.

Tilbuddet fra Buhl & Bønsøe, særligt som følge af det tilbudte i forhold til krav 03.02 og krav 03.64, burde dermed have givet en normalt påpasselig ordregiver anledning til at klarlægge det tilbudte nærmere i overensstemmelse med proceduren i udbudslovens § 159, stk. 3, eller § 164, stk. 2.

Region Syddanmark har gjort gældende, at det er DI-Teknik, der skal bevise eller i hvert fald sandsynliggøre, at tilbuddene fra Buhl & Bønsøe og Insatech er ukonditionsmæssige. Denne bevisbyrde er ikke løftet.

DI-Tekniks udlægning af krav 03.02 har ikke holdepunkter i udbudsmaterialet. DI-Teknik udlægger kravet som et krav om levering af FMS-software til to identiske IT-miljøer, som hver især skal rumme minimum to servere, og DI-Teknik udlægger således kravet som et krav om en løsning med minimum fire servere i alt. Efter DI-Tekniks opfattelse opstiller krav 03.02 således et krav om, at der er redundante servere inden for samme datacenter og ikke blot redundans på tværs af de to datacentraler (A og B). Udlægges krav 03.02 på den måde, vil løsningen fra Buhl & Bønsøe og også fra Insatech være ukonditionsmæssig, idet tilbuddene fra Buhl & Bønsøe og Insatech som forudsat i udbudsmaterialet er baseret på Region Syddanmarks eksisterende IT-infrastruktur med én server i hver datacentral (A og B) og således to redundante servere i alt. Krav 03.02 hverken kan eller skal udlægges, som DI-Teknik gør det.

Krav 03.02's omtale af "servere" i flertal sker i sammenhæng med angivelsen af den geografiske placering i "hhv. datacentral A og B" og kravet kan og skal dermed alene forstås sådan, at der skal leveres FMS-software til én server i datacentral A henholdsvis én server i datacentral B. Kravet kan efter dets ordlyd således alene forstås sådan, at den redundante FMS-løsning skal leveres til to identiske IT-miljøer (datacentral A og B), og at disse to identiske IT-miljøer hver især skal indeholde én server – svarende til regionens eksisterende IT-infrastruktur. Regionen har således kun stillet krav om redundans på tværs af to datacentraler (A og B) og ikke krav om dobbelt redundans med

flere redundante servere inden for samme datacentral. At det var sådan, kravet skulle forstås, støttes af konfigurationstegningen i udbudsmaterialets bilag 0 "Definitioner". Den almindelige definition af redundans i it-branchen er således, at redundans teknisk set er en duplikering af kritiske komponenter eller funktioner i et system med den hensigt at øge systemets pålidelighed, sædvanligvis i form af en backup eller fejlsikkerhed. Denne forståelse af krav 03.02 understøttes af regionens eksisterende IT-infrastruktur, der blev stillet til rådighed for tilbudsgiverne, og som regionen forudsatte, at tilbudsgiverne ville udnytte ved afgivelse af tilbud på FMS-softwaren. Baggrunden for kravet om redundans er et ønske om at reducere risikoen for, at hændelser såsom strømafbrydelser, oversvømmelser, kølefejl, lynnedslag og bygningsbrande vil deaktivere systemet, hvilket ikke opnås ved redundans internt i datacenteret, men derimod kun ved at sikre redundans på tværs af datacenterne.

Som følge af de strenge krav til lagring af data i forbindelse med medicinproduktion (FMS-myndighedskrav), og af hensyn til overholdelse af kravene for validering af FMS-systemet, jf. krav 03.64, har regionen sikret, at regionens databasehotel er opbygget efter Tier 4, hvilket sikrer fuld redundans på alle komponenter i det enkelte datacenter, ligesom Nyt OUH's MS SQL server sikrer fuld spejlingsfunktion (redundans), uden at der herved er behov for etablering af yderligere servere inden for samme datacenter. Regionens eksisterende IT-infrastruktur – der stod til rådighed for tilbudsgiverne – understøttede således også redundans inden for det enkelte datacenter.

Hverken ordlyden af eller formålet med krav 03.02 eller oplysningerne om Region Syddanmarks eksisterende IT-infrastruktur understøtter DI-Tekniks fortolkning af dette krav. Kravet kan og skal således alene læses som et krav om levering af FMS-software ind i de to lokationsuafhængige, redundante IT-miljøer (datacentraler), som regionen havde bestykket med én server i hver database. Med dette indhold af krav 03.02 er tilbuddet fra Buhl & Bøn-sø ikke ukonditionsmæssigt.

Det bemærkes desuden, at DI-Teknik selv i sit reviderede og endelige tilbud havde ændret sin løsning, således at denne også blot omfattede FMS-software til to servere i alt – én i hvert datacenter. At DI-Teknik oprindeligt valgte at tilbyde en løsning, som indebar, at DI-Teknik foruden den udbudte FMS-software også leverede hardware i form af (ekstra) servere, ændrer ikke på,

hvordan krav 03.02 kunne og skulle forstås. At DI-Teknik måtte have misforstået det klart beskrevne krav, fører ikke til, at de øvrige tilbudsgiveres tilbud er ukonditionsmæssige.

Krav 03.64 i Leverancebeskrivelsen om, at ”FMS-systemet skal valideres” og skal ”følge reglerne i GMP, GEP og GAMP5”, indebærer alene, at der skal foretages en risikovurdering og kvalitetskontrol (validering), og at dette skal ske ved at følge reglerne om god fremstillingspraksis (Good manufacturing practice (GMP)), Good Engineering Practices (GEP) og Good Automated Manufacturing Practice (GAMP5). Både GMP, GEP og GAMP5 er udtryk for retningslinjer, som giver mulighed for at følge en logisk og systematisk tilgang til kategorisering, dokumentation og risikovurdering af automatiserede systemer. Krav 03.64 om validering er fastsat for at leve op til disse retningslinjer og indebærer, at FMS-systemet skal valideres i samspil med regionens eksisterende IT-miljø, hvoraf den udbudte FMS-software og licens inkl. database og tilhørende udstyr (dataloggere og sensorer) alene udgør en mindre del. Kravet er fastsat for at sikre, at regionen i sidste ende vil være i stand til at dokumentere (over for europæiske myndigheder, lægemiddelstyrelsen mv.), at fremstillingen, lagringen og transporten af medicin er sket under fuld kontrol.

Kravet om redundans (krav 03.02), som egenhændigt er fastsat af regionen for at sikre, at systemet ikke mister data mv., udspringer af krav 03.64 og de generelle retningslinjer om at minimere risici. Krav 03.64 forholder sig derimod ikke i sig selv til eller opstiller nogle konkrete krav til redundans. Kravet har således isoleret set heller ingen sammenhæng med spørgsmålet om, hvorvidt krav 03.02 om redundans – efter en konkret ordlyds- og formålsfortolkning – kan opfyldes ved (geografisk) redundans med to servere (regionens to SQL servere), eller om kravet kun kan opfyldes ved en dobbelt redundant løsning med fire servere som påstået af DI-Teknik.

Krav 03.64 bidrager således ikke til den fortolkning af krav 03.02, som DI-Teknik gør sig til talsmand for.

Regionens eksisterende system er valideret, hvilket ligeledes støtter, at både krav 03.64 om validering og krav 03.02 om redundans kan opfyldes med den beskrevne løsning i udbudsmaterialet baseret på Nyt OUH's eksisterende IT-miljø med i alt to MS SQL servere placeret i hver sin database.

Det forhold, at Buhl & Bønsøe ikke har opnået den bedst mulige vurdering på konkurrencekrav 03.04 om overvågning af kritiske kontrolparametre, påvirker ikke konditionsmæssigheden af tilbuddet, herunder opfyldelsen af krav 03.02 vedrørende redundans. Konkurrencekrav 03.04 angår FMS-systemets mulighed for opdatering og synkronisering af data. Regionen har i evalueringsnotatet taget højde for det forhold, at Buhl & Bønsøe har redegjort for, hvordan data lagres lokalt. Regionen har samtidig – i overensstemmelse med konkurrencekravets ordlyd – ved evalueringen ladet det vægte negativt, at Buhl & Bønsøe ikke har beskrevet, hvordan data synkroniseres, når eventuelle kommunikationsfejl er udbedret, og der derfor på ny kan logges på en central database. Dette er imidlertid på ingen måde ensbetydende med, at løsningen fra Buhl & Bønsøe ikke generelt opfylder forudsætningen om synkron spejling mellem datacentral A og datacentral B. Den synkrone spejling er således sikret ved valget af database, der i henhold til krav 03.18 skulle være af typen ”MS SQL for strukturerede data”, hvilket netop i henhold til beskrivelsen af regionens eksisterende IT-miljø understøtter en fuld synkron spejlingsfunktion. I og med at der var tale om en ren kvalitativ vurdering af Buhl & Bønsøes opfyldelse af et konkurrenceparameter, gav den mangelfulde beskrivelse endvidere ikke grundlag for at fastslå eller endog så tvivl om, hvorvidt løsningen fra Buhl & Bønsøe opfyldte krav 03.02 om redundans.

At kravet om redundans kan opfyldes i regionens eksisterende IT-miljø understøttes af de afgivne erklæringer herom af ATEA.

Det er ikke overraskende, at DI-Tekniks fageksperter når til en anden konklusion end ATEA. Det skyldes for det første det faktum, at Rockwell Automation A/S er DI-Tekniks egen systemunderleverandør ved det afgivne tilbud, og både DI-Teknik og Rockwell Automation A/S er samarbejdspartnere med Project Binder. De valgte fageksperter er således ikke uafhængige i deres udtalelser. For det andet og mere væsentligt er det dog, at hverken Project Binder eller Rockwell Automation A/S i deres udtalelser forholder sig til, at den udbudte FMS-software skulle leveres ind i regionens eksisterende IT-miljø, og de forholder sig således heller ikke til, at der allerede i det eksisterende IT-miljø var etableret en redundant løsning via servere af typen MS SQL opbygget efter Tier 4 med funktionaliteten ”always-on”.

ATEA er foreholdt Project Binder og Rockwell Automation A/S’ besvarelser og har i sin udtalelse på baggrund heraf anført, at Project Binder og Rockwell

Automation A/S ikke forholder sig til det forhold, at FMS-softwaren skulle leveres ind i Nyt OUH's eksisterende IT-miljø, der allerede sikrede en redundant løsning på hardwaren.

Det kan således lægges til grund, at regionens eksisterende IT-infrastruktur indebærer, at der kan sikres en komplet, lokationsuafhængig redundant løsning ved levering af FMS-software til i alt to servere – én i hver datacentral (A og B) – og at baggrunden for, at DI-Teknik har en anden tilgang til denne problematik, er, at DI-Teknik ikke har taget højde for regionens eksisterende IT-infrastruktur ved sin tilbudsafgivelse. Tilsvarende har DI-Tekniks underleverandør og samarbejdspartnere ikke taget højde herfor ved afgivelse af deres udtalelser.

Det er ubestridt, at en ordregiver som alt overvejende udgangspunkt er både berettiget og forpligtet til at lægge de oplysninger, som tilbudsgiverne afgiver i deres tilbud, til grund uden nærmere prøvelse heraf, og at der alene er en pligt til at foretage en egentlig kontrol af oplysningerne i de modtagne tilbud, hvis der foreligger en særlig anledning hertil/i tvivlstilfælde, jf. udbudslovens §§ 159, stk. 3, og 164, stk. 2. Regionen har ikke haft nogen grund til at konstatere – eller til at tvivle på – at tilbuddet fra Buhl & Bønsøe eller tilbuddet fra Insatech var ukonditionsmæssige, hvorfor der heller ikke har været grundlag for at iværksætte proceduren efter udbudslovens § 159, stk. 3, eller § 164, stk. 2.

De påberåbte forhold, som ifølge DI-Teknik burde have givet regionen anledning til tvivl om, hvorvidt tilbuddet fra Buhl & Bønsøe var konditions-mæssigt, synes i øvrigt ikke at angå en uklarhed i forhold til, hvad tilbuddet fra Buhl & Bønsøe omfattede, men angår derimod DI-Tekniks usikkerhed i forhold til, hvad der krævedes for opfyldelse af krav 03.02 vedrørende et redundant FMS-system.

Den prisforskel, der var mellem DI-Tekniks tilbud og Buhl & Bønsøes tilbud, burde heller ikke have givet regionen anledning til at undersøge konditions-mæssigheden af Buhl & Bønsøe tilbud, idet den betydelige prisforskel mest nærliggende skyldes DI-Tekniks åbenbare tekniske misforståelse af det udbudte FMS-system og af beskrivelsen af regionens eksisterende IT-infrastruktur.

Selv hvis det lægges til grund, at der havde været et potentielt forbehold i tilbuddet fra Buhl & Bønsøe, er dette ikke et forbehold, som regionen kunne eller burde have konstateret i forbindelse med sin tilbudsvurdering. Skriftvekslingen i denne sag, herunder de udvekslede sagkyndige erklæringer, viser således, at selv fagfolk kan have ganske vanskeligt ved at gennemskue de IT-tekniske løsninger, og det kan derfor heller ikke pålægges regionen i sin tilbudsvurdering at foretage en fuldstændig tilbundsående kontrol af alle tilbuddenes enkeltheder. Netop her kan regionen lægge tilbudsgivernes egne oplysninger til grund.

Ad påstand 1a

DI-Teknik har gjort gældende, at Region Syddanmark både før offentliggørelsen af udbuddet og under udbudsforretningen har modtaget rådgivning fra Buhl & Bønsøe.

Buhl & Bønsøe har rådgivet Region Syddanmark i forbindelse med såvel udbudsstrategien som udbudsmaterialet i et omfang, så det har givet Buhl & Bønsøe en konkurrencemæssig fordel, som ikke er udlignet.

Den 2. februar 2022 ændrede regionen i tilbudslisten. Ændringen skete få dage efter, at regionen den 31. januar 2022 havde opfordret tilbudsgiverne til at aflevere endeligt tilbud. Ændringen blev således gennemført efter, at forhandlingerne var afsluttet og uden forudgående modtagelse af et offentliggjort spørgsmål.

Regionen ændrede fanen ”Pris Sensorer” og ”Pris Artikler”, således at tilbudsgiverne skulle afgive en særskilt pris på de tilbudte dataloggere. DI-Teknik stillede i den forbindelse spørgsmål nr. 5. Regionen har ikke offentliggjort oplysninger om, hvorfor det på dette tidspunkt i udbudsprocessen blev fundet relevant at gennemføre ændringer til udbudsmaterialet, herunder fastsætte et nyt krav ud fra regionens ”estimering af et forventet behov”. DI-teknik stillede det opfølgende spørgsmål nr. 6, som fik regionen til at offentliggøre en tilrettet prisliste, hvor kravet til pris pr. datalogger var fjernet.

Via aktindsigt har DI-Teknik fået indsigt i mailen af 30. januar 2022 mellem regionens eksterne konsulent og regionen, hvoraf fremgår, at den eksterne konsulent anfører, at ”Det skal overvejes om denne opsætning passer til DI-Teknik, der ikke i samme grad anvender datalogger, men har et PLC system”.

Mailkorrespondancen er dateret 5 dage efter forhandlingsmødet mellem DI-Teknik og regionen, og alligevel forsøgte regionen at gennemføre ændringen og argumenterer for, at DI-Teknik på forhandlingsmødet burde have protesteret over den påtænkte ændring.

Ændringen af 2. februar 2022 kan dermed alene ses som et forsøg på at gennemføre en ændring af udbudsmaterialet til fordel for Buhl & Bønsøe. Mailkorrespondancen viser desuden, at regionen tilmed bevidst har forsøgt at ændre udbudsmaterialet til fordel for Buhl & Bønsøe og til skade for DI-Teknik. Regionen har dermed handlet i strid med udbudslovens § 2, herunder principperne om ligebehandling, gennemsigtighed og proportionalitet, ved at tildele kontrakten til Buhl & Bønsøe, til trods for at Buhl & Bønsøe har haft en konkurrencemæssig fordel, der ikke er udlignet over for de øvrige tilbudsgivere.

Region Syddanmark har gjort gældende, at der ikke har været kontakt mellem regionen og Buhl & Bønsøe forud for udbuddet, hvorfor Buhl & Bønsøe i sagens natur ikke kan have haft en konkurrencemæssig fordel herved, og at ændringen af tilbudslisten under udbuddet ikke er sket til ulempe for DI-Teknik eller for at give Buhl & Bønsøe en fordel.

Ændringen af tilbudslisten, således at der skulle gives en særskilt pris for dataloggere, skyldtes udelukkende, at regionen ønskede at højne gennemsigtigheden for så vidt angår prissætningen af dataloggere, således at tilbudsgiverne ikke skulle skønne et givent antal, men prissætte et på forhånd fastsat antal. Desuden ønskede regionen indsigt i enhedspriser for både sensorer og loggere. Regionen havde således på alle forhandlingsmøder drøftet spørgsmålet om særskilt prissætning af dataloggere med alle tilbudsgivere, herunder også DI-Teknik, uden at DI-Teknik havde bemærkninger hertil på selve forhandlingsmødet. Regionen vurderede derfor, at ændringen ikke ville have konsekvenser for én eller flere af tilbudsgiverne, herunder heller ikke DI-Teknik på trods af virksomhedens løsning, som beroede på et PLC system, der ikke i samme omfang anvender dataloggere. Straks regionen blev gjort bekendt med DI-Tekniks synspunkt om, at ændringen var egnet til at skævvride konkurrencen, ”omgjorde” regionen ændringen og gav samtidig en udsættelse af tilbudsfristen. Dette hændelsesforløb dokumenterer, at regionen på ingen måde har haft til hensigt at forfordle DI-Teknik, endsige tilgodese Buhl & Bønsøe i udbudsprocessen.

Selv hvis ændringen af tilbudslisten ville have været til ulempe for DI-Teknik og omvendt til fordel for de tre øvrige tilbudsgivere, er denne potentielle konkurrencefordel rullet tilbage, således at de tre øvrige tilbudsgivere notorisk ikke kan have opnået en konkurrencefordel som følge af ændringen.

Ad påstand 2

DI-Teknik har med henvisning til det, der er anført ad påstand 1, gjort gældende, at tilbuddet fra Insatech ikke opfylder udbuddets mindstekrav og grundlæggende elementer om et redundant IT-miljø i krav 03.02, ligesom tilbuddet heller ikke opfylder krav 03.64.

Tilbuddet fra Insatech, særligt det tilbudte i krav 03.02 og krav 03.64, burde have givet en normalt påpasselig ordregiver anledning til at klarlægge det tilbudte nærmere i overensstemmelse med proceduren i udbudslovens § 159, stk. 3, eller § 164, stk. 2. Dette er ikke sket.

Regionen har derfor handlet i strid med udbudslovens § 2 ved at have indtaget tilbuddet fra Insatech i evalueringen.

Region Syddanmark har med henvisning til det, der er anført ad påstand 1, gjort gældende, at tilbuddet fra Insatech ikke var ukonditionsmæssigt og derfor kunne indgå i evalueringen.

Ad påstand 3

DI-Teknik har gjort gældende, at regionen har handlet i strid med udbudslovens § 2, herunder principperne om ligebehandling og gennemsigtighed, ved at have udbudt en uklar kravspecifikation med uklar kravmetodik, herunder med uklare mindstekrav, som er uegnede til at danne ramme for afgivelse af tilbud og uegnede til at danne grundlag for en lovlig tilbudsevaluering og tildelingsbeslutning.

Udbudsmaterialet indeholder en række krav med forpligtende ordlyd og i sammenhæng med definitionen i udbudsbetingelserne af k-krav, må disse forstås som mindstekrav.

Regionen har anvendt sådanne mindstekrav med et subjektivt og skønsmæssigt præg. De er dermed ikke egnede som mindstekrav. En række af de anvendte mindstekrav er desuden ikke udtømmende, da det beror på regionens skøn, om mindstekravet er opfyldt eller ej, jf. bl.a. krav 03.03 (kritiske kontrolparametre – brug af ”fx”), krav 03.22 (håndtering af kritiske kontrolpunkter – brug af ”f.eks.”), krav 03.36 (elektronisk signatur – brug af ”f.eks.”), krav 03.38 (datalogning – brug af ”herunder”) samt krav 03.63 (levering af servicetjenester – brug af ”såsom”).

Det følger af praksis fra klagenævnet, at alene objektivt konstaterbare krav kan udgøre mindstekrav, og det er alene regionen, der bærer risikoen for, at der i udbudsmaterialet etableres den fornødne entydighed i mindstekravene.

Krav 03.03, krav 03.22, krav 03.36, krav 03.38 samt krav 03.63 er så centrale og af så stor betydning for tilbuddenes kvalitative og prismæssige indhold, at kravene udgør grundlæggende elementer. Særligt for krav 03.02 vedrørende krav om en redundant løsning, jf. hertil også det anførte under påstand 1, udgør dette krav et så grundlæggende forhold og en så stor betydning for tilbuddenes kvalitative og prismæssige indhold, at der ikke lovligt kunne føres forhandlinger om det, jf. udbudslovens § 66, stk. 2. Sådanne forhandlinger er i strid med gennemsigtigheds- og ligebehandlingsprincippet i udbudslovens § 2.

Med krav 03.02 om redundante servere og krav 03.64 om validering efter reglerne i GMP, GEB og GAMP5 har regionen stillet krav, som har en åbenbar stor og grundlæggende konsekvens for det kvalitative og prismæssige indhold for tilbudsgivningen. Samtidig viser omfanget af klagesagen forbedelse og de modstridende opfattelser af de tekniske konsekvenser af de stillede krav – også blandt de sagkyndige – med al tydelighed, at regionen ikke har udarbejdet en kravspecifikation med den fornødne entydighed, gennemsigtighed og sammenlignelighed.

Måtte klagenævnet nå til, at der ikke er tale om mindstekrav eller grundlæggende elementer, har regionen udarbejdet et så uklart udbudsmateriale med en så uklar kravmetodik og kravindhold, at det ikke lovligt kan danne ramme for en tildelingsbeslutning.

Udbudsmaterialet indeholder så uklare mindstekrav og uklare krav om overholdelse af grundlæggende elementer, at Region Syddanmark har overtrådt ligebehandlingsprincippet og gennemsigtighedsprincippet i udbudslovens § 2. Regionen burde for et så grundlæggende element og krav i kravspecifikationen, som følger af krav 03.02, have sikret sig tilstrækkelig entydighed omkring indholdet af kravet.

Med krav 03.02 om redundante servere har regionen stillet et krav, der er centralt for de afgivne tilbud, og som har en åbenbar stor konsekvens for det kvalitative og prismæssige indhold af de afgivne tilbud. Dette forhold gør sig tilsvarende gældende for krav 03.64. Begge disse krav er hver for sig og sammen så teknisk fundamentale for den udbudte FMS-løsning, at de facto udgør grundlæggende elementer.

Det fremgår af krav 03.02, at FMS-systemet skal installeres i "... datacentral A og B på Nyt OUH eller anden datacentral i Regionen". Kravet indebærer således, at FMS-systemet skal installeres i regionens eksisterende IT-infrastruktur. Endvidere fremgår det af krav 03.64, at det er et grundlæggende element, at det FMS-system, der skal leveres under kontrakten, skal kunne valideres efter og ud fra strenge regler i form af GMP, GEP og GAMP5.

Det følger af praksis fra Klagenævnet for Udbud, at det ikke er ethvert skøn, som medfører, at et mindstekrav er uegnet. Det følger endvidere af fast praksis fra Klagenævnet for Udbud, at kravene må forstås, som en rimeligt oplyst og normalt påpasselig tilbudsgiver ville forstå dem.

De sagkyndige erklæringer, som DI-Teknik har fremlagt, er indhentet fra store og centrale aktører i markedet, som ofte deltager i udbud af tilsvarende løsninger, og som har baseret deres forretninger på at levere sådanne løsninger. Disse aktører er specialiseret i IT-tekniske forhold inden for netop det udbudte område. Disse IT-tekniske specialister fremhæver begge, at Buhl & Bønsøes tilbud ikke lever op til de krav, som regionen har fastsat.

Herudover var DI-Teknik blevet bibragt den opfattelse, at der ikke kunne forhandles om K-kravene, idet det fremgår af udbudsbetingelserne, at K-kravene skulle opfyldes og ikke ville indgå i tilbudsevalueringen. Dette er også i tråd med udbudslovens § 66, stk. 2, hvorefter det fremgår, at der ikke kan føres forhandlinger om grundlæggende elementer, herunder om mindstekrav.

Regionen har dermed udarbejdet et så uklart udbudsmateriale med en så uklar kravmetodik og kravindhold, at det ikke lovligt kan danne ramme for en tildelingsbeslutning.

Ordlyden i krav 03.16 og teksten i punkt 2.1 i bilag 3 "leverancebeskrivelse" hænger desuden ikke sammen. Krav 03.16 udgør et K-krav, som skal opfyldes. Der er imidlertid stor forskel på at prissætte det tilbudte ud fra en forventning om, at leverandøren skal levere kvalificeringsmaterialet til brug for levering af IQ, eller at basere det tilbudte på, at leverandøren blot skal bistå ordregiver med udarbejdelsen af kvalificeringsmaterialet.

De store forskelle i de tilbudte priser udspringer af, at de stillede mindstekrav er uklare. Den uklare formulering har medført, at tilbudsgiverne har kunnet opfylde mindstekravene på så forskelligartet vis, at det har haft betydning for tilbudsgivernes prissætning af det tilbudte. Dette gør sig særligt gældende for krav 03.02 og 03.16.

Hvis DI-Teknik f.eks. alene havde tilbudt licens til én server til opfyldelse af krav 03.02, ville den tilbudte delpris i tilbudslistens position 10 i stedet for 525.000 kr. udgøre 89.800 kr. Dette forhold gør sig tilsvarende gældende for krav 03.16. Den tilbudte pris i tilbudslistens position 20 ville i stedet for 2.616.000 kr. udgøre 216.000 kr. Dermed ville DI-Teknik have afgivet det økonomisk mest fordelagtige tilbud.

Region Syddanmark har gjort gældende, at regionen ikke i sin kravspecifikation har fastsat mindstekrav. For at der kan være tale om et mindstekrav, skal dette fremgå udtrykkeligt af udbudsmaterialet. I udbudsbetingelsernes punkt 8.1 er det udtrykkeligt angivet, at der kun er tale om mindstekrav, hvor dette er anført i materialet. Det fremgår tilsvarende ingen steder, at manglende opfyldelse af "k-krav" automatisk vil medføre, at et tilbud skal afvises som ukonditionsmæssigt. Det følger af fast praksis fra klagenævnet, at "skal-krav" i denne situation ikke kan sidestilles med mindstekrav. Allerede derfor skal påstanden ikke tages til følge.

Regionen har videre gjort gældende, at ingen af kravene i regionens leverancebeskrivelse er uklare, skønspregede eller ikke-udtømmende i en sådan grad, at de har været uegnede til at danne grundlag for en kontrakttildeling.

Vedrørende krav 03.02 og krav 03.64 har DI-Teknik ikke begrundet, hvorfor formuleringen af krav 03.02 om redundans skulle være uklart eller skønspræget, og DI-Teknik har udelukkende, jf. påstand 1 og påstand 2, gjort gældende, at krav 03.02 skal forstås som et krav om redundans med i alt fire virtuelle servere. Tilsvarende har DI-Teknik ikke begrundet, hvori uklarheden skulle bestå i forhold til krav 03.64, men betvivler ved sine anbringender blot, at kravet kan opfyldes med det forudsatte setup med to databaser med kun én server i hver database. Som anført ad påstand 1 er krav 03.02 og 03.64 imidlertid ikke uklare eller uegnede.

At krav 03.03, krav 03.22, krav 03.36, krav 03.38 og krav 03.63 er formuleret med eksemplifikationer ved anvendelse af ord som "fx" i krav 03.03, "f.eks." i krav 03.22, "f.eks." i krav 03.36, "herunder" i krav 03.38, og "såsom" i krav 03.63, medfører ikke, at udbudsmaterialet, herunder leverancebeskrivelsen i sin helhed, ikke er egnet til at danne grundlag for tildeling. Formuleringen indebærer ikke en tilsidesættelse af ligebehandlings- og gennemsigtighedsprincippet i udbudslovens § 2, og formuleringen har ikke haft nogen betydning for tildelingsbeslutningen. Dette underbygges af, at ingen af tilbudsgiverne stillede spørgsmål til forståelsen af de pågældende krav under udbudsprocessen.

Uanset om et fastsat krav måtte indeholde et vist skønsmæssigt element eller ikke efter sin ordlyd var fuldstændig udtømmende, er dette ikke ensbetydende med, at kravet er uegnet og ikke kan danne grundlag for en lovlig tildeling, jf. bl.a. Klagenævnet for Udbuds kendelser af 5. september 2019, Abena mod Region Nordjylland m.fl., og af 16. september 2019, B. Braun mod Region Midtjylland. Ligeledes kan henvises til Klagenævnet for Udbuds nyere kendelse af 22. september 2023, EG Danmark mod Frederikshavn Kommune.

Ingen rimelig oplyst og normalt påpasselig bydende har kunnet være i tvivl om indholdet af krav 03.03, krav 03.22, krav 03.36, krav 03.38 og krav 03.63.

Særligt ad krav 03.03 bemærkes, at angivelsen af de mulige eksempler på de forskellige typer af følere, som kan opsamle data i sammenhængen, blot må forstås som en præcisering af kravet med henblik på at understøtte tilbudsgivernes forståelse af dette. Fortolkningen af krav 03.03 understøttes desuden af leverancebeskrivelsens krav 03.23 og krav 03.24.

Særligt ad krav 03.22 bemærkes, at det ikke gør kravet uklart eller skønspræget, at kravet er suppleret med et eksempel på, hvornår der brydes et kritisk kontrolpunkt. Tværtimod har angivelsen af eksemplet i sammenhængen karakter af en præcisering af kravet, som har til formål at understøtte tilbudsgivernes forståelse af kravet.

Særligt ad krav 03.36 bemærkes, at det ikke gør kravet uklart eller skønspræget, at kravet er suppleret med et eksempel på, hvornår elektroniske signaturer i henhold til projekt- eller myndighedskrav kan være nødvendige. Tværtimod skal angivelsen af eksemplet i sammenhængen blot forstås som en præcisering af kravet med henblik på at understøtte tilbudsgivernes forståelse af dette.

Særligt af krav 03.38 bemærkes, at det ikke gør kravet uklart, tvivlsomt eller skønspræget, at der i kravet med angivelsen af ordet ”herunder” er indeholdt en liste over de revisionsspor, som må anses for at være de mest relevante for det udbudte system. De oplistede eksempler på revisionsspor udspringer således af det EU-direktiv baserede regelsæt (EU GMP Annex 11) som Nyt OUH og dermed også den udbudte opgave er underlagt, jf. leverancebeskrivelsen, punkt 1.1 og punkt 2.1.

Særligt ad krav 03.63 bemærkes, at kravet klart fastslår, at leverandøren har ansvaret for alle nødvendige ydelser fra design af FMS-softwaren og frem til implementering og drift heraf, hvor en række af de ydelser, dette naturligt vil omfatte, er eksemplificeret i kravet. Kravet suppleres desuden af prisbilaget. De servicetjenester, der ikke kunne defineres nærmere og dermed ikke er indeholdt i de enkelte delpriser i prisbilaget, skulle tilbudsgiverne således også prissætte på anden vis. Kravet var derfor hverken uklart eller skønspræget blot ved anvendelse af ordet ”såsom”, der i konteksten eksemplificerer de ydelser, som leverandøren skal levere som en naturlig del af sin ydelse.

Særligt ad krav 03.16 bemærkes, at dette ikke er uklart heller ikke i sammenhæng med krav 03.26. Ved krav 03.16 er det eksplicit forudsat, at ”FAT, SAT og IQ er gennemført af leverandør[en]” i forhold til den risikovurdering, der skal udføres fra starten af projektet. Den indledende tekst i leverancebeskrivelsens punkt 2.1 om ”FMS Myndighedskrav” vedrører derimod både forhold, der skal udføres fra starten af projektet (FAT, SAT og IQ), og som leverandøren skal gennemføre, samt forhold, der opstår i løbet af projektet (bl.a. QQ og IQ), hvor leverandøren alene skal bistå med udarbejdelsen af

det påkrævede kvalificeringsmateriale. Det forhold, at det fremgår af den indledende tekst i leverancebeskrivelsen, at det i forbindelse med den løbende udførelse af kontrol og overvågning er et krav, at dette sker i overensstemmelse med retningslinjerne fra EU, og at det også er et ”krav, at leverandøren kan bistå med udarbejdelsen af det påkrævede kvalificeringsmateriale”, indebærer derfor ikke, at udbudsmaterialet, herunder krav 03.16, er uklart. At kravet ikke er uklart understøttes af, at ingen tilbudsgivere har stillet spørgsmål til krav 03.16 sammenholdt med leverancebeskrivelsens punkt 2.1 undervejs i udbudsprocessen. Heller ikke prisstrukturerne i tilbuddene kan underbygge DI-Tekniks synspunkt om, at krav 03.16 har været uklart.

Ad påstand 4

DI-Teknik har gjort gældende, at der på baggrund af de udbudsretlige overtrædelser påvist under påstand 1-3 er grundlag for at annullere Region Syddanmarks beslutning af den 14. marts 2022 om at tildele kontrakten vedrørende FMS System, Nyt OUH, til Buhl & Bønsøe.

Region Syddanmark har gjort gældende, at allerede fordi regionen ikke har begået udbudsretlige overtrædelser, jf. det ad påstand 1-3 anførte, skal påstand 4 ikke tages til følge.

Annulteration af en tildelingsbeslutning forudsætter, at der er begået en kvalificeret overtrædelse af udbudsreglerne, som har haft konkret betydning for udfaldet af udbuddet. Ingen af de påståede overtrædelser udgør en sådan kvalificeret overtrædelse af udbudsreglerne.

Særligt for så vidt angår påstand 3 bemærkes, at det følger af fast klagenævnsspraksis, at det forhold, at ét eller flere krav måtte være uklare eller skønspregede, ikke i sig selv udgør et tilstrækkeligt grundlag for at antage, at den pågældende overtrædelse har haft konkret betydning for tildelingsbeslutning, jf. bl.a. Klagenævnet for Udbuds kendelser af 8. april 2019, Mediq mod Sydjysk Kommuneindkøb, 6. august 2009, Conva Ted Ltd. mod Region Hovedstaden, 2. marts 2011, Wel-Med/Scanbio ApS mod K-17 Indkøbsfællesskabet, 12. januar 2012, Dansk Flygtningehjælp mod Roskilde Kommune, samt 16. november 2017, Berendsen Textil Service A/S mod Fredericia Kommune.

Selv hvis et eller flere af de anførte krav måtte være uklare eller skønspregede, har regionen – i lyset af, at der ikke er tilbudsgivere, som er blevet afvist med henvisning til en manglende opfyldelse af de pågældende krav – dokumenteret, at en sådan tilsidesættelse under alle omstændigheder ikke har haft konkret, materiel betydning for den trufne tildelingsbeslutning, hvorfor betingelsen om konkret væsentlighed under alle omstændigheder ikke er opfyldt.

Hertil kommer, at såfremt et krav er skønspreget formuleret, da påhviler risikoen herfor ordregiver. Det betyder, at regionen ikke er berettiget til at håndhæve det uklare krav. Det gøres derfor ex tunc gældende, at såfremt klagenævnet måtte finde, at regionen har anvendt uklare eller skønspregede krav, vil regionen allerede derfor ikke være forpligtet til at afvise tilbuddene fra henholdsvis Buhl & Bønsøe og Insatech som værende ukonditionsmæssige, jf. bl.a. Klagenævnet for Udbuds kendelse af 26. september 2017, G4S Security Services A/S mod Region Hovedstadens Psykiatri, ad påstand 1B.

Klagenævnet udtaler

Ad påstand 1 og 2

DI-Teknik har i påstand 1 og 2 gjort gældende, at tilbuddene fra henholdsvis Buhl & Bønsøe og Insatech ikke var konditionsmæssige. DI-Teknik har under anbringenderne præciseret, at dette skyldes, at tilbuddene ikke opfyldte krav 03.02 og krav 03.64.

Ved bedømmelsen af, om et tilbud er ukonditionsmæssigt som følge af, at et krav ikke er overholdt, er det afgørende tilbuddets indhold sammenholdes med udbudsbetingelsernes krav, således som disse objektivt må fortolkes.

I udbudsmaterialets krav 03.02 er det fastsat, at:

”FMS-databaser softwaren skal leveres i en komplet lokationsuafhængig redundant løsning, hvor servere placeres redundant i hhv. datacentral A og B på Nyt OUH eller anden datacentral i Regionen. Alle servere der skal anvendes bliver en virtuel instanser i regionens datacentral der således sikre, at en server altid er opdateret ift. Operativ System (OS). Serverne vil altid køre med nyeste version af OS, og OS vil blive opdateret iht. Nyt-OUHs retningslinjer”

I udbudsmaterialets krav 03.64 er det fastsat, at:

”FMS-systemet skal valideret og følge reglerne i GMP, GEP og GAMP5”

Begge krav er K-krav og dermed krav, der skal opfyldes, og ikke krav, der konkurreres på.

Ingen af kravene stiller specifikke krav til antallet af servere eller til den specifikke bestykning af it-miljøet.

Af ordlyden af krav 03.02 fremgår, at softwaren skal leveres ”i en komplet lokationsuafhængig redundant løsning”, og af udbudsbetingelsernes bilag 2 ”Kundens IT-miljø” fremgår:

”Tilbudsgiver indarbejde den tilbudte løsning i Kundens IT-landskab. Det er Kundens hensigt at Tilbudsgiver skal levere en løsning der kan sameksistere og integreres i det IT-landskab Kunden i forvejen råder over.”

Der er ikke i tilbuddene fra Buhl & Bønsøe eller Insatech specifikt taget forbehold for opfyldelse af krav 03.02 eller 03.64.

Det er ubestridt, og i overensstemmelse med klagenævnets faste praksis, at en ordregiver som udgangspunkt er både berettiget og forpligtet til at lægge de oplysninger, som tilbudsgiverne afgiver i deres tilbud, til grund uden nærmere prøvelse heraf, og at der alene er en pligt til at foretage en egentlig kontrol af oplysningerne i de modtagne tilbud, hvis der foreligger en særlig anledning hertil, herunder hvis det er åbenbart, at oplysninger fra en tilbudsgiver er forkerte, jf. udbudslovens §§ 159, stk. 3, og 164, stk. 2.

De omtvistede krav var ”skal-krav” og dermed krav, som tilbudsgiverne ikke anførte nærmere om. De tilbudte priser afviger desuden ikke i en grad, så det er indikeret, at et tilbud ikke opfyldte kravene.

DI-Teknik har ikke, heller ikke ved sine sagkyndige erklæringer, der er imødegået af Region Syddanmarks sagkyndige erklæringer, sandsynliggjort, at tilbuddene fra Buhl & Bønsøe og/eller Insatech ikke opfyldte krav 03.02 og 03.64, eller at der i øvrigt har været en sådan tvivl herom, at regionen skulle have foretaget en nærmere undersøgelse heraf.

Påstand 1 og 2 tages derfor ikke til følge.

Ad påstand 1a

DI-Teknik har ikke oplyst nærmere om, hvori kontakten mellem Region Syddanmark og Buhl & Bønsøe forud for udbuddet skulle have bestået, og Region Syddanmark har bestridt, at der har været en sådan kontakt.

Det er ubestridt, at regionen efter de indledende forhandlingsmøder foretog en ændring af udbudsmaterialets prisliste. Det er ligeledes ubestridt, at ændringen blev tilbageført efter en henvendelse fra DI-Teknik.

Der deltog 4 tilbudsgivere i forhandlingerne. Der foreligger ikke oplysninger om, at den ændring af tilbudslisten, der senere blev tilbageført, var initieret af Buhl & Bønsøe, af oplysninger i virksomhedens tilbud, eller at ændringen var til ulempe for andre end DI-Teknik.

Der er derfor ikke grundlag for at fastslå, at Buhl & Bønsøe under udbuddet har haft eller fået en uberettiget konkurrencemæssig fordel, der ikke er udlignet over for de øvrige tilbudsgivere.

Påstanden tages derfor ikke til følge.

Ad påstand 3

Det fremgår udtrykkeligt af udbudsbetingelsernes punkt 9, at k-krav er krav, der skal opfyldes, og at k-krav er krav, der konkurreres på. At Region Syddanmark ikke i udbudsmaterialet har udpeget specifikke krav som mindstekrav, gør ikke i sig selv udbudsmaterialet uklart.

Krav, som ikke er konkurrencekrav, skal være formuleret på en sådan måde, at en almindeligt oplyst og normalt påpasselig tilbudsgiver med rimelighed vil forstå kravet.

DI-Teknik har anført, at særligt krav 03.02 om redundans, krav 03.03 om kritiske kontrol parametre, krav 03.16 om risikovurdering, krav 03.22 om håndtering af kritiske kontrolparametre, krav 03.36 om elektroniske signaturer, krav 03.38 om datalogning, krav 03.63 om levering af servicetjenester,

og krav 03.64 om validering i henhold til GMP, GEP og GAMP5 er uklare i en grad, så de ikke kan danne grundlag for en lovlig tildelingsbeslutning.

Krav 03.02 om redundans og krav 03.64 om validering i henhold til GMP, GEP og GAMP5 er hverken efter ordlyden eller i sammenhæng uklare. Det forhold, at kravene har givet anledning til påstand 1 og 2, gør ikke, at kravene er uklare, jf. det anførte ad påstand 1 og 2.

Anvendelse af ord som "fx", "f.eks.", "herunder" eller "såsom" i krav 03.03, krav 03.22, krav 03.36, krav 03.38 og kr. 03.63 er ikke nødvendigvis udtryk for, at der berettiget kan opstå tvivl om kravets omfang. Anvendelse heraf kan i stedet medvirke til at præcisere, hvad kravet angår. Anvendelsen af sådanne betegnelser gør dermed ikke i sig selv et krav skønspregt eller uklart. Om dette er tilfældet, beror på en samlet vurdering af det konkrete krav. Der er ikke ud over anvendelsen af de anførte betegnelser forhold, der skulle give grundlag for at anse kravene for uklare eller skønspregede.

Krav 03.16 om risikovurdering er et specifikt krav til tilbudsgiverne anført i leverancebeskrivelsen. Indledningen til leverancebeskrivelsen skal læses i lyset heraf. Der er ikke under udbuddet stillet spørgsmål til omfanget af krav 3.16. På den baggrund og i lyset af udbudsbilag 14 "Test og prøver", som omhandler såvel opstartsprøver som driftsprøver, er der ikke grundlag for at anse kravet for uklart i et omfang, så det ikke kan danne grundlag for en lovlig tilbudsevaluering- og tildeling.

Påstanden tages derfor ikke til følge.

Ad påstand 4

På grundlag af det, der er anført ad påstand 1-3, er der ikke grundlag for annullation af tildelingsbeslutningen.

Påstanden tages derfor ikke til følge.

Herefter bestemmes

Klagen tages ikke til følge.

DI-Teknik skal inden 14 dage efter modtagelsen af denne kendelse betale 50.000 kr. i sagsomkostninger til Region Syddanmark.

Klagegebyret tilbagebetales ikke.

Mette Langborg

Genpartens rigtighed bekræftes.

Anja Vibe Visby Bunch
Kontorelev